

РЕШЕНИЕ

№ 12422

гр. София, 09.04.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 35
състав, в публично заседание на 19.03.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Петър Савчев

при участието на прокурора Мария Малинова, като разгледа дело номер **8164** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 204, ал. 2 от АПК по иск за присъждане на обезщетение по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ.

Ищецът О. Ц. Й., ЕГН: [ЕГН], адр. [населено място],[жк], [жилищен адрес] твърди, че е работил по служебно правоотношение в МИНИСТЕРСТВО НА ОТБРАНАТА на длъжността „началник отдел „Управление на държавни имоти“, като преди това е заемал и други длъжности. Твърди, че във връзка с това правоотношение, с АКТ № 208/28.10.2020 г. на зам. председателя на ДАНС, на основание чл. 40, ал. 1, т. 6 и чл. 41, т. 3 от ЗЗКИ, е отнет опускът му до класифицирана информация до ниво „секретно“. Това отнемане е обжалвано от ищеца по административен ред и с решение № 3-П-22/12.01.2021 г. на ДКСИ актът е отменен. Десет дни по-късно, с АКТ № 211/21.01.2021 г. на зам. председателя на ДАНС, на основание чл. 59, ал. 1, т. 1 във вр. чл. 40, ал. 1, т. 6 и чл. 41, т. 4 от ЗЗКИ, отново е отнет допускът му до класифицирана информация до ниво „секретно“. С решение № 15-П-21/23.02.2021 г. на ДКСИ жалбата на ищеца срещу повторното отнемане на допускат е отхвърлена. С решение № 58/02.08.2021 г. по адм.д. № С-33/2021 г. на ВАС е отменено като незаконосъобразно решение № 15-П-21/23.02.2021 г. на ДКСИ и делото е върнато на административния орган за издаване на нов акт при спазване на съответните указания. С решение № 81-П-24/07.10.2021 г. на ДКСИ жалбата на ищеца срещу повторното отнемане на допускат е отхвърлена отново. Това решение е обжалвано пред ВАС, който с решение № 50/19.07.2022 г. по адм.д. № С-75/2021 г. отменя като

незаконосъобразни решение № 81-II-24/07.10.2021 г. на ДКСИ и АКТ № 211/21.01.2021 г. на зам. председателя на ДАНС. Твърди, че от посочената процедура по отмяна като незаконосъобразен на отнетия му достъп до класифицирана информация, продължила около 2 г. , претърпял множество неимуществени вреди изразяващи се в силен стрес и чувство на срам както от отношението на колегите си, които започнали да странят от него, така и срам от възрастния си баща, живеещ при него – дългогодишен служител-офицер в МОН. Освен силния стрес, изразяващ се в чувство на срам и породените от това безсъние, чувство на гадене, главоболие, загуба на тегло, самовгълбение, ищецът твърди, че при него се проявили заболяванията хипертонична болест на сърцето без /застойна/ сърдечна недостатъчност, възпалителна навропатия и други увреждания на нервни коренчета и плексуси. Ето защо, моли осъждане на ответника ДЪРЖАВНА АГЕНЦИЯ „НАЦИОНАЛНА СИГУРНОСТ“, адр. [населено място], [улица] да му заплати обезщетение за неимуществени вреди от отменения незаконен акт, в размер на 30 000 лв. , ведно със законната лихва, считано от датата на подаване на постановеното отменително решение на ВАС – 19.07.2022 г. , до окончателното изплащане на сумата. Моли присъждане на деловодни разноски.

Ответникът по иска го оспорва изцяло и моли да бъде отхвърлен. Претендира деловодни разноски.

Контролиращата страна СГП поддържа становище за частична основателност на иска във връзка с претендирания размер.

Съдът, като взе предвид твърденията на страните и прецени събраните доказателства, на основание чл. 1, ал. 2 от ЗОДВ във вр. чл. 203, ал. 1 от АПК във вр. чл. 126 и сл. от АПК, приема следното от фактическа и правна страна:

По иска за обезщетение по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ:

Съгласно чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ държавата и общините отговарят за вредите, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на техни органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност, както и за вредите, причинени от действието на отменени като незаконосъобразни или обявени за нищожни подзаконови нормативни актове. Съгласно ал. 2, искове се разглеждат по реда на АПК. Съгласно чл. 205, ал. 1 от АПК, искът за обезщетение се предявява срещу юридическото лице, представлявано от органа, от чийто незаконосъобразен акт, действие или бездействие са причинени вредите. В конкретния случай е безспорно, че ищецът е работил по служебно правоотношение в МИНИСТЕРСТВО НА ОТБРАНАТА на длъжността „началник отдел „Управление на държавни имоти“, като преди това е заемал и други длъжности; във връзка с това правоотношение, с АКТ № 208/28.10.2020 г. на зам. председателя на ДАНС, на основание чл. 40, ал. 1, т. 6 и чл. 41, т. 3 от ЗЗКИ, е отнет допускът му до класифицирана информация до ниво „секретно“; това отнемане е обжалвано от ищеца по административен ред и с решение № 3-II-22/12.01.2021 г. на ДКСИ актът е отменен; десет дни по-късно, с АКТ № 211/21.01.2021 г. на зам. председателя на ДАНС, на основание чл. 59, ал. 1, т. 1 във вр. чл. 40, ал. 1, т. 6 и чл. 41, т. 4 от ЗЗКИ, отново е отнет допускът на ищеца до класифицирана информация до ниво „секретно“; с решение № 15-II-21/23.02.2021 г. на ДКСИ жалбата на ищеца срещу повторното отнемане на допускат е отхвърлена; с решение № 58/02.08.2021 г. по адм.д. № С-33/2021 г. на ВАС е отменено като незаконосъобразно решение № 15-II-21/23.02.2021 г. на ДКСИ и делото е върнато на административния орган за

издаване на нов акт при спазване на съответните указания; с решение № 81-II-24/07.10.2021 г. на ДКСИ жалбата на ищеца срещу повторното отнемане на допуска е отхвърлена отново, което решение е обжалвано пред ВАС, който с решение № 50/19.07.2022 г. по адм.д. № С-75/2021 г. отменя като незаконосъобразни решение № 81-II-24/07.10.2021 г. на ДКСИ и АКТ № 211/21.01.2021 г. на зам. председателя на ДАНС. Следователно, за вредите от отменения незаконен акт следва да отговаря ответника ДАНС, срещу който е и предявен искът. Съгласно чл. 4, ал. 1 от ЗОДОВ държавата и общините дължат обезщетение за всички имуществени и неимуществени вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането, независимо от това, дали са причинени виновно от длъжностното лице. Материално-правните предпоставки на тази претенция са незаконен административен акт и породени неимуществени вреди от него като пряка последица. В конкретния случай се установи отмененият незаконен административен акт - АКТ № 211/21.01.2021 г. на зам. председателя на ДАНС, с който на основание чл. 59, ал. 1, т. 1 във вр. чл. 40, ал. 1, т. 6 и чл. 41, т. 4 от ЗЗКИ, на ищеца е отнет допускът до класифицирана информация до ниво „секретно“, доколкото страните не спорят по този факт. С това първата от посочените материално-правни предпоставки се установи. Ищецът твърди, че от отменения незаконен административен акт, чиято процедура по отмяна продължила около 2 години, е претърпял множество неимуществени вреди изразяващи се в силен стрес и чувство на срам както от отношението на колегите си, които започнали да странят от него, така и срам от възрастния си баща, живеещ при него – дългогодишен служител-офицер в МОН. Освен силния стрес, изразяващ се в чувство на срам и породените от това безсъние, чувство на гадене, главоболие, загуба на тегло, самовглъбение, ищецът твърди, че при него се проявили заболяванията хипертонична болест на сърцето без /застойна/ сърдечна недостатъчност, възпалителна навропатия и други увреждания на нервни коренчета и плексуси. За установяване на тези факти в откритото съдебно заседание от 01.02.2024 г. се разпитаха свидетелите К. – колега на ищеца и Й. – съпруга на ищеца. И двамата свидетели дават безпротиворечиви и неопровергани показания за силния стрес, изживян от ищеца от отменения акт, довел до твърдяните неимуществени вреди и по-конкретно: силен стрес и чувство на срам както от отношението на колегите му, които започнали да странят от него, така и срам от възрастния си баща, живеещ при него – дългогодишен служител-офицер в МОН, безсъние, чувство на гадене, главоболие, загуба на тегло, самовглъбение. Съществен правно-релевантен факт относно определяне размера на обезщетението е установяването по делото на твърдените от ищеца заболявания, като последица от незаконосъобразния акт, а именно: хипертонична болест на сърцето без /застойна/ сърдечна недостатъчност, възпалителна навропатия и други увреждания на нервни коренчета и плексуси. По делото се изслушаха две СМЕ /главна и повторна, л.л. №№ 92-93, 119-122/, които са категорични, че преди процесната процедура по отмяна на незаконния административен акт, няма данни ищецът да е страдал от посочените болести, като на 02.11.2020 г. , след издаване на първия АКТ № 208/28.10.2020 г. , по отношение на ищеца е регистрирана сърдечна хипертонична криза. След този момент при ищеца се наблюдава развила си хипертонична болест, която към настоящия момент се поддържа с медикаменти и ищецът е в стабилно състояние. Следва да се посочи, че вещите лица действително отбелязват началото на хипертоничната болест на ищеца с издаването на незаконния административен акт, но посочват, че причините за това заболяване са комплексни и освен стрес, то сред тях са и такива като възраст,

пол, тютюнопушене и др. Съдът приема тази констатация на вещите лица и посочва, че производството по издаване, обжалване и отмяна на акт по отнемане на допуск до класифицирана информация, както самият ищец посочва в исковата си молба, се извършва в рамките на секретни производства, с което се осигурява конфиденциалност, което намалява до значителна степен опозоряващия и разгласяващ ефект на акта. Не може да му се придаде по-широк такъв характер, поради личните изживявания и възприятия на ищеца. На тази база, още по-малко следва да се приеме тезата на му, че стресът от отменения акт е единствена и основна причина за проявилата се хипертонична болест. Както се установи по-горе, от приетите две СМЕ, стресът е само една от системата причини за проявата на хипертоничната болест. В конкретния случай, стресът при ищеца е провокиран до голяма степен от личното му възприятие на факт от провеждана законна процедура. Предвид обстоятелството, че двете СМЕ посочват, като система от фактори причините за проявата на хипертонична болест, то не може и да се направи категоричен извод, че в случая стресът от незаконния акт е единствена или основна причина за проява на болестта.

Независимо от гореизложеното, по делото се установява правната конструкция на отговорността по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ, а именно – незаконосъобразен административен акт и причинени неимуществени вреди от него. При определянето на обезщетението следва да се съобрази, обаче, както степента на вредите, така и степента на причиняването им от незаконосъобразния акт. Съдът преценява размера на вредите по реда на чл. 52 от ЗЗД – по справедливост, и като взема предвид фактите по делото във връзка с определянето на еквивалентен размер, като израз на справедливост. Така, като взе предвид установените в обстоятелствената част от решението факти, съдът приема, че личните възприятия на ищеца многократно преувеличават негативния ефект на един по съществото си конфиденциален административен акт. Тези лични възприятия определят изключителния дял на съпричиняване от ищеца на понесените от него неимуществени вреди. Ето защо, именно, поради тази изключителност на съпричиняването, съдът приема размера от 5 000 лв. като имуществен еквивалент на претърпените неимуществени вреди. Или, искът по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ следва да се уважи до размера от 5 000 лв. и отхвърли в останалата част до пълния предявен размер от 30 000 лв.

Върху присъжданата главница следва да се присъди и законна лихва, считано от датата на отменителното незаконния акт съдебно решение – 19.07.2022 г. , каквито са задължителните указания до съдилищата с т. 4 от ТР № 3 от 22.04.2005 г. на ВКС по т. гр. д. № 3/2004 г., ОСГК.

На основание чл. 143, ал. 1 от АПК, на ищеца следва да се присъдят деловодни разноски в размер на 500 лв. за ДТ, експертизи и адвокатско възнаграждение.

На основание чл. 143, ал. 3 от АПК, на ответника следва да се присъдят деловодни разноски в размер на 416,66 лв. за експертиза и възнаграждение за юрисконсулт, което съдът определя на 200 лв.

Прилагайки чл. 143, ал. 1 от АПК, съдът взема предвид, че минимумът по чл. 8, ал. 1 във вр. чл. 7, ал. 2 от Наредба № 1 от 09.07.2004 г. 3 050 лв. , а заплатеното от ищеца адвокатско възнаграждение е в размер на 2 690 лв. , което отговаря на фактическата и правна сложност на делото и не следва да се намалява, предвид възможността, посочена в решение на СЕС от 25 януари, 2024 г. по дело С-438/22. В този смисъл, възражението на ответника за прекомерност на заплатеното от ищеца адвокатско възнаграждение, направено на основание чл. 144 от АПК във връзка чл. 78, ал. 5 от

ГПК, е неоснователно.

Въз основа на гореизложеното, съдът

Р Е Ш И :

ОСЪЖДА ответника ДЪРЖАВНА АГЕНЦИЯ „НАЦИОНАЛНА СИГУРНОСТ“, адр. [населено място], [улица] да заплати на ищеца О. Ц. Й., ЕГН: [ЕГН], адр. [населено място],[жк], [жилищен адрес] на основание чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ, сумата от 5 000 лв. , ведно със законната лихва, считано от 19.07.2022 г. , до окончателното изплащане на сумата, като отхвърля иска в останалата част до пълния предявен размер от 30 000 лв.

ОСЪЖДА ответника ДЪРЖАВНА АГЕНЦИЯ „НАЦИОНАЛНА СИГУРНОСТ“, адр. [населено място], [улица] да заплати на ищеца О. Ц. Й., ЕГН: [ЕГН], адр. [населено място],[жк], [жилищен адрес] на основание чл. 143, ал. 1 от АПК, сумата от 500 лв. деловодни разноси.

ОСЪЖДА ищеца О. Ц. Й., ЕГН: [ЕГН], адр. [населено място],[жк], [жилищен адрес] да заплати на ответника ДЪРЖАВНА АГЕНЦИЯ „НАЦИОНАЛНА СИГУРНОСТ“, адр. [населено място], [улица], на основание чл. 143, ал. 3 от АПК, сумата от 416,66 лв. деловодни разноси.

Решението подлежи на обжалване от страните, пред Върховен административен съд, в четиринадесетдневен срок от съобщението, че е изготвено.